

ТАҚРИЗИ

роҳбари илмӣ ба диссертатсияи Маҳмадов Ҳафизулло Раҳматуллоевич дар мавзуи «Политермаи ҳалшавандагӣ ва комплекси фазагии системаи обӣ-намакии сулфатҳо, карбонатҳои натрийю калтсий», барои дарёғти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз рӯи ихтисоси 6D060600 – химия (6D060601 – химияи гайриорганикӣ)

Барои муайян намудани комплекси фазагӣ дар системаҳои химиявии обӣ-намакӣ аз ҳама бештар усули ҳалшавандагиро истифода мебаранд. Ҳангоми зиёдшавии компонентнокии система аз n то $n+1$ ин усул имконият намедиҳад, ки ҳамаи элементҳои геометрии зерсистемаҳо ва системаи умумӣ дар як диаграмма ҷой гиранд. Барои бартараф намудани ин камбудиҳо аз усули нави таҳлили физико-химиявӣ – усули транслятсия, ки аз ҷониби профессор Солиев Л. пешниҳод шуда, аз ҷониби муттаҳасисон яке аз усули универсалӣ дар омӯзиши системаҳои химиявӣ қабул шудааст, истифода намудем.

Роҳбари илмии диссертант Маҳмадов Ҳ.Р. қаблан д.и.х., профессор, Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон, шодравон Солиев Лутфулло тасдик гардида, пас ин масъулият бар зиммаи ман вогузор гардид. Дар мӯҳлати омода намудани диссертатсияи PhD Маҳмадов Ҳафизулло Раҳматуллоевич дар зинаи докторантуре PhD – и донишгоҳ ҳамчун докторант PhD-и кафедраи «Химияи умумӣ ва гайриорганикӣ» таҳсил намудааст.

Маҳмадов Ҳ.Р. зимни таҳсил дар зинаи докторантуре (PhD) бо моҳияти ин усул шинос шуда, дар иҷроиши кори диссертациониаш дар мавзӯи «Политермаи ҳалшавандагӣ ва комплекси фазагии системаи обӣ-намакии сулфатҳо, карбонатҳои натрийю калтсий» аз принсипи асосии ин усул – принсипи мутобиқат истифода бурдааст. Моҳияти ин принсип дар он аст, ки вай дар як диаграмма ҷойгиршавии элементҳои геометрии зерсистемаҳои n - компонента ва системаи $n+1$ компонентаро пешбини менамояд. Бояд қайд намоям, ки ҳангоми иҷроиши кори диссертационӣ, диссертант дар асоси донишҳои назариявии ба дастомада, пешакӣ комплекси фазагии системаи таҳқиқшавандаро дар сатҳи чоркомпонентагӣ аз рӯи далелҳои зерсистемаҳои ин системаро ташкилдиҳанда пешбинӣ намуда, диаграммаи комплекси фазагии онро сохта, микдори элементҳои геометрии система, аз ҷумла: нуқтаҳои нонвариантӣ; ҳатҳои моновариантӣ ва майдонҳои дивариантиро муайян намудааст. Сипас, дар асоси диаграммаи комплекси фазагии сохташуда, таҷрибаҳо гузошта,

диаграммаи ҳалшавандагиашонро барои ҳароратҳои 0, 25, 50 ва 75 °C сохта, координатаи элементҳои геометрии дар он ҷойдоштаро муайян намуддааст.

Мақсади кори мазкур омӯзиши полимермаи комплекси фазагӣ ва ҳалшавандагии системаи аз сулфатҳо, карбонатҳои натрийу калтсий ва зерсистемаҳои ду ва се компонентаи онро ташкилдиданда, мебошад, ки барои иҷрои ин мақсад аз ҷониби Маҳмадов Ҳ.Р. корҳои зерин ба анҷом расонида шудааст:

- вобаста ба маълумотҳои мувозинатҳои фазагӣ дар системаҳои ду ва се компонентагӣ, комплекси фазагии системаи се ва ҷорҷомронента барои изотермаҳои 0, 25, 50, 75 ва 100 °C, бо истифодаи усули транслятсия сохта шудааст;

- полимермаи ҳалшавандагии системаи ҷорҷомпонентаи аз сулфатҳо, карбонатҳои натрийу калтсий ташкилёфта омухта шуда, диаграммаи полимерии онҳо барои сатҳҳои се ва ҷорҷомпонентагӣ сохта шудааст.

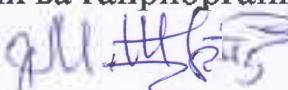
Натиҷаҳои асосии кори диссертасионии Маҳмадов Ҳ.Р. дар маҷаллаҳои таҳассусӣ ба нашр расида, дар сиездҳо, симпозиумҳо, форумҳо ва конференсиҳои байналхалқиву ҷумҳуриявӣ аз апробатсия гузашта, чоп шудаанд.

Чунин меҳисобам, ки рисолаи таҳиянамудаи Маҳмадов Ҳафизулло Раҳматуллоевич дар мавзуи «Полимермаи ҳалшавандагӣ ва комплекси фазагии системаи обӣ-намакии сулфатҳо, карбонатҳои натрийу калтсий» ба талаботҳои «Низомнома дар бораи тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021 таҳти № 276 тасдик шудааст пурра ҷавобгу мебошад ва онро барои ҳимояи расмӣ дар Шӯрои диссертасионии 6D.KOA-010 – и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тавсия менамоям.

Роҳбари илми:

Дотсенти кафедраи «Химияи умумӣ ва гайриорганикӣ»-и

ДДОТ ба номи С.Айнӣ, н.и.х.

 Жумаев М.Т.

Имзои дотсент Жумаев М.Т.-ро

ТАСДИҚ МЕКУНАМ:

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои маҳсусӣ

ДДОТ ба номи С.Айнӣ

 08. 11. 2022

Мустафозода А.